

Vaardigheden voor het leven

Uitwisselingsprogramma Erasmus bestaat dertig jaar en mobiliseert ook beroepsleerlingen

- ▶ Succesvol initiatief van Europese Unie
- ▶ Vorig jaar trokken vijfduizend Vlaamse studenten eropuit
- ▶ Vijftien secundaire scholen kregen Europees charter

Erik DE SMET

In 1987 zag Erasmus het levenslicht als een Europees uitwisselingsprogramma voor studenten van universiteiten en hogescholen. Het begon bescheiden, maar het programma nam een hoge vlucht. Als gevolg van de toenevende globalisering krijgt ook het onderwijs een almaar meer internationaal karakter en zijn studenten die naar het buitenland trekken heel gebruikelijk.

In het academiejaar 2015-2016 volgden zo'n 5.325 studenten uit het hoger onderwijs via Erasmus een deel van hun studies in een ander Europees land of deden ze er een stage. Gemiddeld trekt een student voor 4,5 maanden Europees eropuit. De studiepunten die ze daarbij behalen, tellen mee voor het behalen van hun diploma in Vlaanderen. Voor de financiering kunnen ze een beroep doen op een Erasmusbeurs.

Studenten uit Vlaanderen trekken vooral naar Frankrijk en Spanje, gevolgd door Duitsland, Italië en het Verenigd Koninkrijk. Voor stages kiezen Vlamingen allereerst voor het nabije Nederland. Populaire studiegebieden zijn bedrijfskunde en rechten, kunsten en sociale wetenschappen. Bij de stages gaat het vooral om studenten uit de

richtingen gezondheidszorg, bedrijfskunde en rechten. Vorig jaar streken er omgekeerd zo'n 3.900 studenten uit het buitenland neer in Vlaanderen. De grootste groep, zo'n 857, was afkomstig uit Spanje.

Erasmus is een van de meest succesvolle programma's van de Europese Unie en wordt almaar breder uitgerold, ook al omdat het in hogescholen en universiteiten al lang is ingeburgerd. Dankzij het programma Erasmus+ kunnen sinds 2014 ook leerkrachten uit alle onderwijsniveaus ervaring opdoen in het buitenland en uit het technisch en beroeps onderwijs in Vlaanderen trokken met Erasmus+ ook al 1.561 leerlingen over de grenzen. Erasmusleerlingen ontvangen een attest over de kennis en de vaardigheden die ze verwierven in het buitenland. Erasmus+

„Een buitenlandse stage staat prima op je curriculum vitae”

is tot slot ook meer dan mensen naar het buitenland zenden. Via internetgemeenschappen wisselen scholen ideeën en praktijkvoorbeelden uit en werken ze aan online leerevenementen.

Vijftien scholen die ervaring opbouwden met buitenlandse stages kregen het Erasmus+ *Vocational Education and Training (VET) Mobility Charter*, waardoor ze hun internationalisering beter kunnen verankeren. Zo ook KOGEKA. Die scholengemeenschap in Geel en Kasterlee met een waaier aan opleidingen in het algemeen, technisch en buitengewoon secundair onderwijs verzorgt sinds 1992 uitwisselin-

gen met en stages in het buitenland.

„De vruchten van Erasmus+ zijn zelfvertrouwen en vooral de talenkennis”, zegt Danny Van der Veken, coördinerend directeur van KOGEKA. „We deden al zowat alle Europese lidstaten aan en 2.500 van onze leerlingen genoten intussen van een Europese ervaring. In het algemeen secundair zijn er uitwisselingen in groep. Leerlingen uit de beroepsafdelingen, zoals schilders en bakkers, of uit de afdelingen handel en personenzorg kunnen een buitenlandse stage volgen. Dat staat goed op hun cv.”

Een Erasmuservaring is geen toerisme, benadrukt de directeur. „We investeren in netwerken en onderhouden relaties met bedrijven waar de leerlingen de beste stages kunnen lopen. In de Tsjechische hoofdstad Praag komen we al jaren en draaien onze leerlingen mee in een hotel en in een bank. Onze leerlingen doen er vaardigheden voor het leven op. Ze verblijven meestal in een gastgezin of met enkelen samen op een appartement. Ze moeten zich uit de slag trekken en oefenen hun talen. Om dat alles te begeleiden heb je wel gedreven leerkrachten nodig.”

Het hoeft niet exotisch. Leerkrachten van KOGEKA deden een uitwisseling met een school in Nederland over het gebruik van laptops in de les.

O ja, volgens Marcel Vandamme van het Erasmusagentschap Epos ontmoette één op vier Erasmus-studenten zijn partner tijdens het verblijf in het buitenland. Dat zou goed zijn voor een miljoen 'Erasmusbaby's'.

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be

Erasmushappening in Parijs. Vlaamse studenten trekken vooral naar Frankrijk. © Belga Image

STANDPUNT

Luk VANMAERCKE

Wegwijzers op ons pad

„Hoe oud u ook bent, u herinnert zich ongetwijfeld hun namen en gezichten. Die van de leerkrachten die in uw jeugd het verschil maakten. Ze zitten haarscherp in ons geheugen gebeiteld, omdat we weten wat ze voor ons betekenden.

Zelf denk ik geregeld aan hen terug. Ze onderscheidden zich door de unieke combinatie van menselijke kwaliteiten en professionele passie. Ze leefden voor hun vak, maar vooral voor de jongeren die hun werden toevertrouwd. Ik ben hen dankbaar, omdat ze zo veel meer deden dan hun plicht. Ze hadden een missie, een roeping zelfs.

Zo vergeet ik nooit de wijze lessen van meester T'Hooft, een imposante verschijning achter zijn zware, grijze baard. Getekend door het vroege verlies van zijn zoon, een getalenteerde dichter. Muffe kennisoverdracht op automatische piloot was niets voor hem. Hij leerde ons observeren, nadenken, verbanden leggen en conclusies trekken. Vaardigheden voor het leven.

Laten we altijd ons vertrouwen in leerkrachten centraal stellen

Of neem mijnheer Verpoest, een wiskundeleraar die opstond en ging slapen met zijn vak, maar vooral als mens uitblonk in zijn klaslokaal. Hij legde de lat hoog, maar waakte erover dat iedereen mee was. In de debatten over de hervorming van het secundair onderwijs gaat het vaak over de tegenstelling tussen hoogstaand onderwijs voor de besten en optimale kansen voor de kwetsbaren. Mijnheer Verpoest overbrugde die kloof elke dag in de praktijk.

Ze waren nog veel talrijker dan deze twee, de leerkrachten die mij en u op weg hebben gezet in ons bestaan. Bekwame en gedreven mensen, morele en intellectuele bakens, wegwijzers op ons levenspad.

Ze bestaan nog steeds, kijk maar om u heen. Onvermoeibaar en onbusbaar tillen ze dag na dag onze kinderen en kleinkinderen op. Ze beheersen de perfecte mix van kennis, vaardigheden en levenswaarden. U vindt hen op elke school en hun leerlingen weten perfect wie ze zijn. Hun lesuur eindigt nooit na vijftig minuten, hun werkdag niet om halfvier. In hun hoofd en in hun hart zijn ze de klok rond leerkracht. Ze leveren geen diploma's af, maar mensen.

In dit themanummer van *KERK & leven* nemen we het onderwijs onder de loep. We bekijken prangende kwesties als duaal leren, het dreigende tekort aan leerkrachten of discipline op school. We vertellen u hoe het Europese project Erasmus+ waardevolle kansen en ervaringen biedt. We luisteren in de *Klapstoel* naar de wijsheid van Fons Uytterhoeven, voor wie de katholieke dialoogschool geen abstract idee is. En natuurlijk brengen we u een rist levensechte verhalen van boeiende mensen uit het onderwijs, u kent ons.

Debatten over het onderwijs kunnen soms hoog oplopen, zoals we dat de voorbije weken konden merken. Grote principes en ronkende woorden vliegen ons om de oren. Complexe matrixen worden uitgerold om alles opties en varianten in kaart te brengen. Voor- en tegenstanders van hervormingen bestrijden elkaars opvattingen.

Cruciaal is evenwel dit: welke keuzes de beleidsverantwoordelijken en schooldirecties finaal ook maken, laten we altijd ons vertrouwen in leerkrachten centraal stellen. Geen model ter wereld is een cent waard als het niet in de praktijk wordt waargemaakt door vrouwen en mannen die het beste met onze kinderen voorhebben. Wat in ons leven blijft hangen, is niet het onderwijsmodel, maar de namen en gezichten van hen die het verschil maakten.

Als u dit nummer van *KERK & leven* uit heeft, gooi het dan niet bij het oud papier. Schenk het aan een leerkracht in uw buurt als blijk van appreciatie voor het werk dat zij of hij verricht. En wilt u bij die gelegenheid ook namens ons 'dank u' zeggen?„

Reageren op dit artikel? Dat kan op lezersbrieven@kerknet.be